

Gäller för: VE Barn o Kvinna

Giltig från: 2024-06-11

Innehållsansvar: Eva Andersson, (evaan22), Barnmorska

Giltig till: 2026-06-30

Granskad av: Pasi Bauer, (pasba1), Processchef

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

Hysterektomi, laparoskop assisterad vaginal (LAVH) - omvårdnad

Revideringar i denna version

Förlängt giltighetsdatum.

Bakgrund, syfte och mål

Omvårdnadsrutin för patienter opererade med laparoskop assisterad vaginal hysterektomi.

Arbetsbeskrivning

Ankomstdagen

Prover enligt styrdokument [Operation i slutenvård – provtagning och förberedelser](#).

Speciell information av barnmorska eller sjuksköterska

Information/undervisning

Hibiscrub-/Descutandusch. Dubbeldusch kvällen innan och på operationsdagens morgon.

Operationen sker i narkos.

Operationen sker via "tithål" i buken samt vaginalt, ibland behövs bukoperation.

Operationen tar cirka 1–2 timmar.

Trombosprofylax i förekommande fall.

Smärta/sinnesintryck

Smärtor förekommer efter operationen och vi strävar efter att förebygga och lindra dem. Information om VAS (Visuell Analog Skala).

Nutrition

Efter operationen kan illamående förekomma och medicin erbjuds efter behov. Patienten får vanlig mat när hon så önskar.

Elimination

Patienten har kateter under ingreppet och till morgonen därpå. Ibland kan det vara svårt att "komma igång med magen" och hjälp med laxering erbjuds.

Aktivitet

Viktigt med tidig mobilisering för att undvika komplikationer såsom förstoppning, infektion, blodpropp med mera.

Speciell omvårdnad

Patienten har eventuellt drän och tamponad vaginalt cirka 1 dygn för att förhindra stor vaginal blödning.

Psykosocialt

Några dagar efter operationen kan nedstämdhet förekomma.

Samordning

Vårdtid cirka 1 till 3 dagar.

Speciellt för läkare

Kontroll av inremitterande läkares indikation och resonemang.

Är patienten opererabel? Eventuellt specialistkonsult (narkos, medicin etc). EKG enligt styrdokument.

Informera om hur ingreppet går till och om eventuellt utvidgad kirurgi (laparotomi).

Diskussion om eventuellt borttagande av ovarier och tubor.

Information om hur ingreppet påverkar vidare samliv.

Informera om att det kan behövas flera små snitt.

Information om antibiotika vid operationen.

Sedvanliga preoperativa förberedelser enligt styrdokument [Operation i slutenvård – provtagning och förberedelser](#)

Eventuell trombosprofylax ges enligt styrdokument [Trombosprofylax vid gynekologiska operationer](#).

Operationsdagen

Preoperativt enligt vårdplan [Operation i slutenvård – provtagning och förberedelser](#)

Antibiotika enligt läkares ordination, se styrdokument [Antibiotikaprofylax inom gynekologi](#). Ges vid premedicinering och följs enligt ordination.

Postoperativt

Observation

Vid ankomsten till avdelningen kontroll av allmäntillstånd.

Kontroll av förband (förstärk vid behov).

Kontroll av vaginal blödning och mängd i eventuellt vaginalt drän.

Patienten har alltid blödning eller flytning efter operation.

Kontroll av NEWS. Om patienten fått Morfin-Spinal, kontroller enligt protokoll.

Urinmätning efter operationen och fram till postoperativ dag 1 klockan 06.00.

Kontroll av urinmängd och färg. Kontroll enligt styrdokument [Postoperativ kontroll av urinblåsa – gynekologi](#).

Speciell omvårdnad

Smärtbehandling enligt smärtlindringsstyrdokument [Smärtbehandling av vuxna – postoperativ vård](#) eller styrdokument [Läkemedelsordination vid gynekologisk slutenvård](#).

Smärtlindring viktig för mobilisering. Aktivitet påskyndar tarmfunktionen. Vid besvärliga gasspänningar kan pip erbjudas. Vid förstoppning erbjuds lösande kost såsom katrinplommon, linfrö och vetekli, eller laxermedel såsom Omlax, Forlax eller Cilaxoraldroppar.

Suturtagning (icke-resorberbar tråd) och borttagande av suturtejp dag 7. Vid tidigare hemgång suturtagning med hjälp av distriktssköterska. Vid resorberbar sutur klipps långa trådar intill huden dag 7.

Symtomlindring vid illamående enligt styrdokument [Läkemedelsordination vid gynekologisk slutenvård](#). Patienten får vanlig mat när hon så önskar.

Postop dag 1–2 - hemgång

Speciell omvårdnad

Kl 06.00 eventuellt smärtlindring (VIKTIGT för mobilisering).

Kl 06.00 kateter ut om normal urinmängd (minst 1 liter) och klar urin. Följ alltid patienten till toaletten första gången. Kontroller enligt styrdokument [Postoperativ kontroll av urinblåsa – gynekologi](#).

Drän mäts. Drän och tamponad borttas efter rondan om inget annat sägs. Drän oftast fastsuturerat, var god se operationsjournal.

Viktigt med antiemetika då dessa patienter ofta mår illa.

Kontrollera att patienten kan dricka. Vid fortsatt illamående och kräkning, sätt 1 000 ml Plasmalyte.

Observation

Förbandet inspekteras och kontrolleras dagligen, ska sitta på i 7 dagar. Kontroll av tarmfunktion.

Information av läkare

Om operationen.

Stöd

Viktigt med psykologiskt stöd då nedstämdhet kan förekomma.

Information/undervisning

Ge [utskrivningsråd för laparoskop assisterad vaginal hysterektomi](#) och [Information till dig som har fått recept på smärtstillande läkemedel](#).

Utskrivning av läkare

Resumé av vårdtillfället.

Upplysning om postoperativt förhållningssätt inklusive samliv.

Eventuellt återbesök till inremitterande läkare.

Sjukskrivning i genomsnitt 1–3 veckor från inkomstdagen.

Kopia av epikris till inremitterande.

Utskrivningsinformation i Melior till patienten.

Information om avförande från gynekologisk cellprovkontroll muntligt och skriftligt i ”utskrivningsinformationen”. Om operationen inte registrerats i Gynop, dessutom information till Regionens Kallelsekanali (Gyn 17).

Arbetsgrupp

Eva Andersson och Attila Toth.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Barn o Kvinna

Innehållsansvar: Eva Andersson, (evaan22), Barnmorska

Granskad av: Pasi Bauer, (pasba1), Processchef

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9716-1940753776-17

Version: 10.0

Giltig från: 2024-06-11

Giltig till: 2026-06-30